

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

Інститут філології
Кафедра германської філології та перекладу

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
Заступник директора
з навчальної роботи

"____" _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перша мова: лексикологія

для студентів

галузь знань	<i>03 гуманітарні науки</i>
спеціальність	<i>035 філологія</i>
освітній рівень	<i>бакалавр</i>
освітня програма	<i>Шведська філологія, англійська мова та нідерландська мова</i>
вид дисципліни	<i>обов'язкова навчальна дисципліна</i>

Форма навчання	<i>денна</i>
Навчальний рік	<i>2019–2020</i>
Семестр	<i>4</i>
Кількість кредитів ECTS	<i>6</i>
Мова викладання, навчання та оцінювання	<i>шведська</i>
Форма заключного контролю	<i>іспит</i>

Викладачі: *Дутка Оксана Дмитрівна, асистент; Хассельстрем Карл Адам Еміль, асистент*

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) "___" _____ 20__ р.
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) "___" _____ 20__ р.

КИЇВ — 2019

Розробники: *Стасюк Олександр Сергійович, кандидат філологічних наук, доцент; Суханова Ганна Сергіївна, асистент*

ЗАТВЕРДЖЕНО
Завідувач кафедри
германської філології
та перекладу
_____ (_____)

Протокол № __ від "__" _____ 20__ року

Схвалено науково-методичною комісією Інституту філології

Протокол № __ від "__" _____ 20__ року

Голова науково-методичної комісії _____ (_____)

"____" _____ 20__ року

ВСТУП

1. Мета дисципліни – практичне оволодіння студентами шведською мовою на рівні B1+ згідно з Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти, а також оволодіння теоретичними знаннями з лексикології шведської мови.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни. Навчальна дисципліна “Перша мова: лексикологія” передбачає попереднє володіння шведською мовою на рівні B1 згідно з Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти.

3. Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна “Перша мова: лексикологія” охоплює лекції та практичні заняття. На лекціях студенти ознайомлюються з теоретичними питаннями лексикології шведської мови: словотвором, семантикою, стратифікацією словникового складу, фразеологією та лексикографією.

На практичних заняттях студенти закріплюють теоретичні знання з лексикології шведської мови, а також тренують усі види мовленнєвих навичок: читання, аудіювання, діалогічне і монологічне мовлення, письмо; вдосконалюють навички правильної вимови, використання граматичних конструкцій, оволодівають лексикою шведської мови та знаннями лінгвокраїнознавчого характеру.

У межах навчальної дисципліни вивчаються такі теми, як свята, пори року, проблеми з технікою, оптимізм і песимізм, робота в офісі, пошук роботи, сім'я та родина, релігія та міфологія, шведські коди, ділова культура, ринок праці.

Під час вивчення курсу студенти використовують навчально-методичний комплекс “Rivstart B1+B2”. Для домашнього читання використовується книга Юхана Юханссона “Hundraåringen som klev ut genom fönstret och försvann”.

4. Завдання. Вивчення навчальної дисципліни “Перша мова: лексикологія” передбачає вирішення таких завдань:

- навчити студентів на слух розуміти основний зміст чіткого нормативного мовлення на знайомі теми, які регулярно зустрічаються на роботі, під час навчання, на дозвіллі тощо; розуміти головний зміст багатьох радіо- або телепрограм про поточні справи або теми з кола особистих чи професійних інтересів за умови, коли мовлення відносно повільне і чітке;
- навчити студентів читати і розуміти тексти, які містять головним чином найуживаніші повсякденні та пов'язані з професійною

діяльністю мовленнєві зразки; розуміти описи подій, почуттів та бажань в особистих листах;

- навчити студентів спілкуватись у більшості ситуацій під час перебування і подорожі у країні, мова якої вивчається; без підготовки вступити до розмови, тема якої знайома, особисто значуща або пов'язана з повсякденним життям (сім'я, хобі, робота, подорожі та поточні події/новини);
- навчити студентів будувати прості зв'язні висловлювання, для того щоб описати події та особисті враження, а також свої мрії, надії та сподівання; стисло називати причини та пояснення щодо своїх дій і планів; розповідати історію або переказувати сюжет книжки чи фільму та описувати своє ставлення до них;
- навчити студентів писати прості зв'язні тексти на знайомі або пов'язані з особистими інтересами теми; писати особисті листи, описуючи події та враження;
- ознайомити студентів із основними відомостями з лексикології шведської мови, зокрема словотвору, семантики, фразеології, лексикографії, питаннями стратифікації словникового складу.

5. Результати навчання за дисципліною

Код	Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)	Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Форми і методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
1.1.	Основні відомості з словотвору, семантики, фразеології, лексикографії шведської мови, принципи стратифікації словникового складу шведської мови	Лекції	Тест	10%
2.1.	Використовувати термінологічний апарат та методи лексикології для проведення власних досліджень	Практичні заняття	Презентація	10%
2.2.	Сприймати шведську мову на слух на рівні B1+ згідно з Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти	Практичні заняття	Модульна контрольна робота	20%
2.3.	Володіти навичками діалогічного мовлення шведською мовою на рівні B1+ згідно з Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти	Практичні заняття	Співбесіда	10%
2.4.	Володіти навичками монологічного мовлення шведською мовою на рівні B1+ згідно з Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти	Практичні заняття	Співбесіда	10%

Код	Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та від- повідальність)	Форми (та/або методи і те- хнології) ви- кладання і на- вчання	Форми і ме- тоди оцінюва- ння та поро- говий крите- рій оцінюван- ня (за необхі- дності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
2.5.	Володіти навичками письма шведською мовою на рівні B1+ згідно з Загаль- ноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти	Практичні за- няття	Письмова робо- та	20%
4.1.	Читати і розуміти тексти шведською мовою на рівні B1+ згідно з Загаль- ноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти	Самостійна ро- бота	Модульна кон- трольна робота	20%

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Програмні результати навчання	Результати навчання дисципліни						
	1.1	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	4.1
ПРН 13. Створювати усні й письмові тексти різних жанрів і стилів українською, шведською, англійською та нідерландською мовами.				+	+	+	
ПРН 16. Використовувати шведську, англійську і нідерландську мови в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.			+	+	+	+	+
ПРН 18. Окреслювати основні проблеми лінгвістичних дисциплін, пояснювати їх взаємозв'язок у цілісній системі знань.	+	+					
ПРН 19. Демонструвати знання з лінгвістики.	+	+					

7. Схема формування оцінки

7.1. Форми оцінювання студентів:

Семестрову кількість балів формують бали, отримані студентом у процесі засвоєння матеріалу з усіх тем змістового модуля за допомогою таких форм контролю: тест, презентація, співбесіда, письмова робота та модульна контрольна робота.

Оцінювання за формами контролю:

	<i>Min. — 60 балів</i>	<i>Max. — 100 балів</i>
Тест РН 1.1.	6	10
Презентація РН 2.1.	6	10
Письмова робота РН 2.5	6	10
Співбесіда РН 2.3–2.4	6	10
Модульна контрольна робота РН 2.2, 4.1	12	20
Іспит	24	40

Підсумкове оцінювання у формі іспиту. Студенти, які під час семестру набрали меншу кількість балів, ніж критично-розрахунковий мінімум — 20 балів — є неатестованими та не допускаються до іспиту.

7.2. Організація оцінювання:

Тест виконується після лекційної частини курсу. Презентації проводяться на практичних заняттях. Письмова робота, співбесіда та модульна контрольна робота виконуються наприкінці семестру.

7.3. Шкала відповідності оцінок:

За 100-бальною шка- лою	За національною шкалою
90–100	відмінно
75–89	добре
60–74	задовільно
0–59	незадовільно

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ ТА ПРАКТИЧНИХ (СЕМІНАРСЬКИХ)
ЗАНЯТЬ

ТЕМИ	Кількість годин		
	Лекції	Практичні (семінар- ські) заняття	Самостій- на робота
<i>Лекція 1 Тема: Словотвір. Морфема. Типи морфем. Кореневі морфеми. Граматичні морфеми. Вільні і зв'язані морфеми.</i>	2		2
<i>Лекція 2 Тема: Словотвір. Слово-складання. Складне слово. Типи складних слів. Перша та друга частина складного слова. Вживання інтерфіксів між частинами складного слова.</i>	2		2
<i>Лекція 3 Тема: Словотвір. Дери́вація. Префікси. Суфікси. Аббревіація. Типи скорочень.</i>	2		2
<i>Лекція 4 Тема: Семантика. Лексичне слова. Типи лексичних значень. Денотативне значення. Конотативне значення. Пряме і переносне значення. Словникове і контекстуальне значення.</i>	2		2
<i>Лекція 5 Тема: Семантика. Парадигматичні відношення в лексико-семантичній системі. Гіперонімія і гіпонімія. Антонімія. Синонімія.</i>	2		2
<i>Лекція 6 Тема: Семантика. Методи дослідження значення слів. Семантичний диференціал. Компонентний аналіз.</i>	2		2
<i>Лекція 7 Тема: Семантика. Семантичне поле. Семантична мережа.</i>	2		2
<i>Тест</i>		2	

ТЕМИ	Кількість годин		
	Лекції	Практичні (семінарські) заняття	Самостійна робота
<i>Практичне заняття 1</i> Тема: Стратифікація словникового складу. Територіально маркована лексика. Діалектизми. Неологізми. Архаїзми та історизми.		2	2
<i>Практичне заняття 2</i> Тема: Стратифікація словникового складу. Корінні та запозичені слова. Типи запозичень. Стилiстично маркована лексика.		2	2
<i>Практичне заняття 3</i> Тема: Соціально маркована лексика. Фахова лексика. Терміни. Мова молоді. Жаргон та арго. Мова мігрантів.		2	2
<i>Практичне заняття 4</i> Тема: Фразеологія. Фразеологізм. Ознаки фразеологізмів.		2	2
<i>Практичне заняття 5</i> Тема: Фразеологія. Класифікації фразеологізмів.		2	2
<i>Практичне заняття 6</i> Тема: Фразеологія. Прислів'я. Веллеризми. Порівняння. Колокації.		2	2
<i>Практичне заняття 7</i> Тема: Лексикографія. Типи словників.		2	2
<i>Практичне заняття 8–10</i> Тема: Свята. Пори роки. Мовні аспекти: Іменник: Неозначена форма без артикля. Порядок слів: окличні речення. Дієслова четвертої групи. <i>Навчальні матеріали:</i> “Rivstart B1 + B2” Kapitel 13. <i>Домашнє читання:</i> “Hundraåringen som klev ut och försvann” Kapitel 15–16		6	6

ТЕМИ	Кількість годин		
	Лекції	Практичні (семінар- ські) заняття	Самостій- на робота
<i>Практичне заняття 11–13 Тема:</i> Техніка. Робота в офісі. Оптимізм і песимізм. <i>Мовні аспекти:</i> Емфатична конструкція. Перехідні та неперехідні дієслова. <i>Навчальні матеріали:</i> “Rivstart B1 + B2” Kapitel 14. <i>Домашнє читання:</i> “Hundraåringen som klev ut genom fönstret och försvann” Kapitel 17–18		6	6
<i>Практичне заняття 14–16 Тема:</i> Пошук роботи. <i>Мовні аспекти:</i> Вказівні займенники. Часові форми дієслова: вживання складеної форми минулого часу та форми давньо-минулого часу без допоміжного дієслова. Випущення 'som'. Порядок слів. <i>Навчальні матеріали:</i> “Rivstart B1 + B2” Kapitel 15. <i>Домашнє читання:</i> “Hundraåringen som klev ut genom fönstret och försvann” Kapitel 19–22		6	6
<i>Практичне заняття 17–19 Тема:</i> Сім'я та родина. <i>Мовні аспекти:</i> Вживання дієслів 'står'/'ställer', 'ligger'/'lägger'. Прийменники, які вживаються для вираження почуттів. Займенники 'hel' і 'all'. Зворотні присвійні займенники. Вирази з кольорами. <i>Навчальні матеріали:</i> “Rivstart B1 + B2” Kapitel 16. <i>Домашнє читання:</i> “Hundraåringen som klev ut genom fönstret och försvann” Kapitel 23–24		6	6

ТЕМИ	Кількість годин		
	Лекції	Практичні (семінарські) заняття	Самостійна робота
<i>Практичне заняття 20–22 Тема: Релігія. Міфологічні істоти. Мовні аспекти: Дієслово: узгодження часів. Сполучники підрядності. Навчальні матеріали: “Rivstart B1 + B2” Kapitel 17. Домашнє читання: “Hundraåringen som klev ut genom fönstret och försvann” Kapitel 25–26</i>		6	6
<i>Практичне заняття 23–25 Тема: Шведські коди. Корпоративна культура. Ринок праці. Мовні аспекти: Еліптичні речення. Способи вираження контрасту. Способи вираження причини та пояснення. Навчальні матеріали: “Rivstart B1 + B2” Kapitel 18. Домашнє читання: “Hundraåringen som klev ut genom fönstret och försvann” Kapitel 27–29</i>		6	6

Всього — 180 год.

З них:

лекції — 14 год.

практичні заняття — 76 год.

самостійна робота — 90 год.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. *Стасюк О.С. Svensk lexikologi* / Олександр Сергійович Стасюк. — Київ : Логос, 2019. — 81 с.
2. *Bolander M. Funktionell svensk grammatik* / Maria Bolander. — Stockholm : Liber, 2012. — 256 s.
3. *Johansson J. Hundraåringen som klev ut genom fönstret och försvann* / Jonas Jonasson. — Stockholm : Piratförlaget, 2009. — 392 s.
4. *Levy Scherrer P. Rivstart : svenska som främmande språk. B1 + B2, Textbok* / Paula Levy Scherrer, Karl Lindemalm. — Stockholm : Natur och kultur, 2015. — 287 p.
5. *Levy Scherrer P. Rivstart : svenska som främmande språk. B1 + B2, Övningsbok* / Paula Levy Scherrer, Karl Lindemalm. — Stockholm : Natur och kultur, 2015. — 192 p.

Додаткова:

6. *Линелл П. Язык и человек. Проблемы языка, мышления и коммуникации : Пособие по швед. яз.* / Пер Линелл. — М. : Высш. шв., 1983. — 251 с.
7. *Маслова-Лашанская С.С. Лексикология шведского языка* / Сарра Семеновна Маслова-Лашанская. — Ленинград : Изд-во Ленинградск. ун-та, 1973. — 208 с.
8. *Романовская И.В. Шведская лексикология : учеб. пособие для студентов гуманитарных факультетов* / Ирина Валерьевна Романовская, Светлана Васильевна Криворучко. — Петрозаводск : Изд-во ПетрГУ, 2013. — 56 с.
9. *Aftonbladet* [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <https://www.aftonbladet.se>
10. *Antonym.se* [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <https://antonym.se>
11. *Ballardini K. Mål : Svensk grammatik på svenska* / Kerstin Ballardini, Åke Stjärnlöf, Åke Viberg. — Stockholm : Natur och Kultur, 1999. — 184 s.
12. *Barthélemy A. Sverige på svenska. Övningsbok* / Antonia Barthélemy. — Lund : Antonia Barthélemy och Kursverksamhetens förlag, 1993. — 115 s.
13. *Dagens nyheter* [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <https://www.dn.se>

14. *Fasth C.* Text i fokus : Övningar i läsförståelse och ordkunskap / Cecilia Fasth, Anita Kannermark. — Lund : Folkuniversitetets förlag, 2003. — 112 s.
15. *Hellstam D.* Sverige på svenska / Dagmar Hellstam. — Stockholm : Folkuniversitetets förlag, 1992. — 264 s.
16. *Holm B.* Deskriptiv svensk grammatik / redigerad av Britta Holm, Elizabeth Nylund. — Stockholm : Skriptor/Almqvist & Wiksell, 1993. — 211 s.
17. *Köhler P.O., Messelius U.* Natur och Kulturs stora svenska ordbok / Per Olof Köhler, Ulla Messelius. — Stockholm : Natur & Kultur Läromedel, 2006. — 1247 s.
18. *Lexin* [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://lexin.nada.kth.se>
19. *Lundbladh C.-E.* Handledning Till Svenska Akademiens Ordbok / Carl-Erik Lundbladh. — Stockholm : Norstedts Ordbok, 1992. — 94 s.
20. *Malmgren S.-G.* Svensk lexikologi: Ord, ordbildning, ordböcker och orddatabaser / Sven-Göran Malmgren. — Lund : Studentlitteratur, 1994. — 150 s.
21. *Marklund Sharapova E.* Norstedts stora ryska ordbok : Rysk-svensk/svensk-rysk / Elisabeth Marklund Sharapova. — Stockholm : Norstedts, 2012. — 1800 s.
22. *Milanova D.E.* Rysk/Svensk ordbok ca 50.000 ord; okolo 50.000 slov / Diza Eduardovna Milanova. — Stockholm : Iventus, 1994. — 959 s.
23. *Milanova D.* Svensk/Rysk ordbok 63.500 slov; 63.500 ord / Diza Milanova. — Stockholm : Iventus, 1994. — 760 s.
24. *NE:s svenska ordbok 72 000 ord och fraser.* — Stockholm : NE Nationalencyklopedin, 2017. — 1471 s.
25. *Nygren H.* Svenskt språkbruk: ordbok över konstruktioner och fraser / Håkan Nygren. — Stockholm : NE Nationalencyklopedin, 2015. — 1433 s.
26. *Ordbok Över Svenska Språket... Svenska Akademien.* — Los Angeles : Hardpress Publishing, 2013. — 392 s.
27. *Ordboken.nu* [Електронний ресурс]. — Режим доступу : www.ordboken.nu
28. *Ordbokstjänster från NE* [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <https://ne.ord.se>
29. *SAOB : Svenska Akademiens ordbok* [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <https://www.saob.se>

30. *Sjögren P.A.* Bonniers svenska ordbok / Peter A. Sjögren, Iréne Gjørki. — Stockholm : Bonnier Fakta, 2011. — 809 s.
31. *Svensén B.* Handbok i lexikografi : Ordböcker och ordboksarbete i teori och praktik / Bo Svensén. — Stockholm : Norstedts Akademiska Förlag, 2005. — 624 s.
32. *Svensk ordbok.* — Stockholm : Norstedts ordbok, 1999. — 1492 s.
33. *Svensk ordbok utgiven av Svenska Akademien.* — Stockholm : Norstedts, 2009. — 3736 s.
34. *Svenska Akademiens ordlista över svenska språket.* — Stockholm : Norstedts, 2015. — 1596 s.
35. *Svenska dagbladet* [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <https://www.svd.se>
36. *Svenska.se — Akademiens ordböcker* [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <https://svenska.se>
37. *Synonymer.se* [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <https://www.synonymer.se>
38. *Wäremark L.* Mål : texter om Sverige / Lars Wäremark. — Stockholm : Natur och Kultur, 2000. — 95 s.